

TAURAGĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

**TAURAGĖS TARAILIŲ PROGIMNAZIJOJE ATLIKTŲ FINANSINIO IR
TEISĖTUMO AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI**

2018 m. birželio 20 d. Nr. AP-5
Tauragė

Auditas atliktas, vykdant 2017-09-11 pavedimą Nr. PA-2

Auditą atliko

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Marozienė

Auditas pradėtas 2018-05-17

Auditas baigtas 2018-06-15

TURINYS

Ižanga	3 psl.
Audito procedūrų rezultatai	3 psl.
1. Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių vertinimas.....	3 psl.
2. Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas ir naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams	5 psl.
2.1. Darbo apmokėjimo sistema su trūkumais	5 psl.
2.2. Netinkamas maitinimo paslaugos pirkimas	7 psl.
Rekomendacijų įgyvendinimo planas	9 psl.
Priedas „Audito apimtis ir metodai“.....	11 psl.

IŽANGA

Audito procedūros atliktos vadovaujantis Tauragės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2018 metų veiklos planu¹ ir Savivaldybės kontrolieriaus 2017-09-11 pavedimu Nr. PA-2.

Procedūros atliktos pagal Valstybinio audito reikalavimus² ir Tarptautinius audito standartus (TAS).

Audito procedūrų tikslas – įvertinti Tauragės Tarailių progimnazijos 2017 metų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenų tikrumą ir teisingumą, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą reikšmingose srityse.

Audituojamas subjektas – Tauragės Tarailių progimnazija (toliau – progimnazija), identifikavimo kodas – 190459552, registracijos adresas Melioratorių g. 9, LT-72111 Tauragė. Tauragės Tarailių progimnazija yra savivaldybės biudžetinė įstaiga, kurios savininkas – Tauragės rajono savivaldybė, savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija – Tauragės rajono savivaldybės taryba. Progimnazijos veiklos tikslas – plėtoti dvasines, intelektines ir fizines asmens galias, bendrąsias ir esmines dalykines kompetencijas, būtinas tolesniam mokymuisi, profesinei karjerai ir savarankiškam gyvenimui.

Audituojamas laikotarpis – 2017 metai.

Audito procedūrų rezultatų ataskaitoje pateikti tik šių procedūrų metu atlikti ir nustatyti dalykai. Atliekant auditą daryta prielaida, kad visi pateikti duomenys yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti priede „Audito apimtis ir metodai“ (11 psl.).

Ši audito procedūrų ataskaita yra Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių finansinio ir teisėtumo audito ataskaitos sudėtinė dalis.

AUDITO PROCEDŪRŲ REZULTATAI

1. Finansinių ataskaitų ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių vertinimas

Vadovaujantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS) Finansinės būklės ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto būklę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną, o Veiklos rezultatų ataskaitoje pateikiama informacija turi išsamiai ir teisingai rodyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos rezultatus, t. y. uždirbtas pajamas ir patirtas sąnaudas per šioje ataskaitoje nurodytą laikotarpį.

Audito procedūrų metu nustatėme duomenų iškraipymus:

¹ Patvirtintas Savivaldybės kontrolieriaus 2017-10-23 įsakymas Nr. V-9;

² Patvirtinta Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

Finansinės būklės ataskaitoje:

– sukauptų gautinų sumų (C.III.5 str.) dalies 27,5 tūkst. Eur ir atitinkamai sukauptų mokėtinų sumų (E.II.11 str.) teisingumo negalime patvirtinti, nes metų pabaigoje neparengtas ir nepatvirtintas progimnazijos darbuotojų nepanaudotų atostogų likučių sąrašas, nepanaudoti atostogų likučiai tinkamai neinventorizuoti, atskirų darbuotojų atostogų kaupiniai apskaičiuoti neteisingai.

– 2017 m. įsigytas kitas ilgalaikis materialusis turtas užregistruotas neteisingoje IMT grupėje ir dėl to jo likutinė vertė sumažinta 2,9 tūkst. Eur (A.II.9 str.), atitinkama suma padidinta baldų ir biuro įrangos grupė (A.II.8 str.).

– Progimnazijos apskaitoje nėra užregistruoto nematerialiojo turto, nors įstaigos interneto svetainė „www.tarailiai.lm.lt“ sukurta ir yra veikianti. Dėl to nematerialiojo turto (A.I.3 str.) duomenys ir atitinkamai finansavimo sumų (D. str.) duomenys pateikti netikslūs.

Apskaitoje užregistruotų pastatų pavadinimai neatitinka Nekilnojamo turto registre nurodytų ilgalaikio materialiojo turto objektų pavadinimų, taip pat prie pastato vertės priskaičiuota ir kiemo statinių vertė. Tokiu būdu nesilaikoma 12 VSAFAS 11 ir 12 p. reikalavimų. Pažymime, kad tai buvo nustatyta ankstesnio audito metu³ ir rekomenduota įstaigai ištaisyti šiuos duomenų neatitikimus⁴, tačiau progimnazija rekomendacijos neįgyvendino.

Ilgalaikio turto kortelėje nekaupiami duomenys apie turtą: nuosavybę (valstybės ar savivaldybės), eksploatavimo vietą ir kitą informaciją apie turtą (nekilnojamojo turto unikalų numerį, matavimo vienetus – tūrį, plotą, ilgį, masę ir t.t., modelį, tipą, sudėtines dalis, turto įrašymą į turto registrus, kadastrus, sąvadus). Nesilaikoma Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo⁵ nustatytų reikalavimų ir nedirbama su informacinės sistemos (FAVS) turto valdymo moduliui.

Veiklos rezultatų ataskaitoje

– Dėl netinkamo atostogų kaupinių skaičiavimo negalime patvirtinti 5,4 tūkst. Eur darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų (B.I. str.) ir atitinkama suma finansavimo pajamų (A.I. str.);

Viena iš svarbiausių kontrolės priemonių finansinių ataskaitų duomenų teisingumo užtikrinimui yra kokybiškas metinės inventORIZACIJOS atlikimas, nes jos duomenimis pagrindžiami apskaitos duomenys⁶. Tačiau atlikdama metinę turto inventORIZACIJĄ progimnazija nesilaikė InventORIZAVIMO tvarkos⁷ reikalavimų, nes inventORIZUODAMA ilgalaikį materialųjį turtą neapžiūrėjo kiekvieno vieneto, nesutikrino nekilnojamojo turto apskaitos duomenų su Nekilnojamojo turto registro duomenimis, neužregistravo progimnazijos interneto svetainės, nenustatė turto nuvertėjimo požymių

³ 2017-01-24 audito ataskaita Nr. AP-1 „Savivaldybės nekilnojamojo turto (pastatų ir patalpų) valdymas“;

⁴ 2017-01-25 raštas Nr. S-25 „Dėl audito ataskaitos“;

⁵ Tauragės r. sav. turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašo, patvirtinto Tarybos 2017-05-17 sprendimu Nr. 1-179, 37.3, 37.8, 37.9 ir 37.10 p.;

⁶ Viešojo sektoriaus apskaitos įstatymo Nr. X-1212, 2007-06-26 (su vėlesniais pakeitimais), 19 str. 9 d.

⁷ Patvirtinta LR Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 „Dėl InventORIZACIJOS tvarkos patvirtinimo“ (2014-10-03 Nr. 1070 redakcija), 17.1, 17.5, 17.6, 21 ir 23 p.

ir nepateikė pastabų dėl pastatų ir kiemo statinių duomenų apskaitoje neatitikimo Nekilnojamojo turto registro duomenims.

Visa tai, kas anksčiau išdėstyta daro reikšmingą įtaką Tarailių progimnazijos 2017 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumui.

Tarailių progimnazijos 2017 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys parengtas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimus ir visais reikšmingais atžvilgiais teisingai atspindi visas įvykusias ūkines operacijas ir sąskaitų likučius, išskyrus tai, kad progimnazija nesilaikė Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos⁸ ir netinkamuose išlaidų straipsniuose nurodė kito ilgalaikio materialiojo turto (žaidimų komplektas) įsigijimo išlaidas: 2,9 tūkst. Eur sumažino kito ilgalaikio turto išlaidas (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.5.1.1) ir atitinkama suma padidino kitų mašinų ir įrenginių išlaidas (ekonominės klasifikacijos kodas 3.1.1.3.1.2).

2. Lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas ir naudojimas įstatymų nustatytiems tikslams

2.1. Darbo apmokėjimo sistema su trūkumais

Nuo 2017 m. vasario 1 d. įsigaliojus Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymui⁹ biudžetinės įstaigos privalėjo parengti ir patvirtinti darbuotojų pareigybių sąrašus, pasitvirtinti darbo apmokėjimo sistemą, patikslinti darbo sutartis pagal naujas apmokėjimo sąlygas.

Nustatėme, kad mokyklos darbo apmokėjimo sistema¹⁰ tobulintina, nes nėra aiškiai nustatyti kriterijai, pagal kuriuos kiekvienai pareigybei taikytini koeficientai nuo mažiausio iki didžiausio. Materialinių pašalpų skyrimo tvarkoje nėra nustatyti skiriamos paramos dydžio nustatymo kriterijai. Veiklos užduotys darbuotojams nustatytos nepakankamai aiškios, taip pat nustatyti nekonkretūs jų vertinimo kriterijai.

Dietologo ir mokytojo padėjėjo pareigybės priskirtos nekvalifikuotų darbuotojų grupei, nustatytas pareigybės lygis D, neatsižvelgiant į tai, kokia reikalinga profesinė kvalifikacija ir gebėjimai toms pareigoms užimti.

Ne visi pareigybių aprašymai atitinka nustatytus reikalavimus: neatnaujinti dietologo ir mokytojo padėjėjo pareigybių aprašymai (2015 m. redakcija), pareigybės pavadinimai: direktoriaus pavaduotojas aplinkai, dietologas neatitinka progimnazijos pareigybių sąrašė patvirtintų pareigybių pavadinimų, vyr. buhalterio ir raštinės vedėjo pareigybių aprašymuose nenurodytos visos darbuotojų

⁸ Patvirtinta LR finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 (su vėlesniais pakeitimais);

⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198;

¹⁰ 2017-02-01 direktoriaus įsakymas Nr. V-28 „Dėl darbo apmokėjimo tvarkos aprašo tvirtinimo“.

atliekamos funkcijos¹¹. Be to, įstaigos patvirtintoje valdymo struktūroje, skelbiamoje interneto svetainėje, nurodytos pareigybės nesutampa su patvirtintu progimnazijos pareigybių sąrašu.

Progimnazija nėra pasitvirtinusi darbo laiko apskaitos tvarkos aprašo ir taip nesilaiko Darbo kodekso¹² 120 str. 3 d. reikalavimų.

Susitarimai su darbuotojais dėl papildomo darbo neįforminti darbo sutartyse¹³ ir taip nesilaikoma Darbo kodekso¹² 34 ir 35 str. reikalavimų

Darbo užmokesčio apskaitoje daromos sisteminės klaidos:

- Pastoviosios atlyginimo dalies koeficiento padidinimas suprantamas kaip atlyginimo priedas ir apskaičiuojant darbo užmokestį nesilaikoma Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo⁹ 41 str. nuostatų, kad darbuotojams, dirbantiems su specialiujų poreikių vaikais, turi būti didinamas pastoviosios atlyginimo dalies koeficientas, t. y. pareiginės algos pastovioji dalis, ir tai nėra priedų skyrimas.

- Metų pabaigoje¹⁴ darbuotojams skirta 3,4 tūkst. Eur premijoms, nenurodant kokias jie atliko ypač svarbias įstaigos veiklai užduotis. Tos pačios dienos kitu įsakymu¹⁵ paskirstyti 1,6 tūkst. Eur nepanaudoti gautų darbo užmokesčio asignavimų likučiai. Taip nesilaikoma Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo⁹ įstatymo:

- 5 str. nuostatų, kurios nustato, kad darbuotojo darbo užmokestį sudaro pareiginė alga, priemokos, mokėjimas už poilsio ir švenčių, nakties ir viršvalandinį darbą bei premijos, o tokios darbo užmokesčio sudėtinės dalies „nepanaudotos lėšos“ nėra;

- 12 str. nuostatų, kad premijos darbuotojams skiriamos tik už ypatingai svarbių įstaigos veiklai užduočių vykdymą.

Nesilaikant anksčiau minėto Darbo apmokėjimo įstatymo 10 str. reikalavimų 2017 m. darbuotojams skirtos priemokos už darbus, kurie nustatyti pareigybės aprašymuose, pvz.:

- Vyr. buhalteriiui skirta 20 proc. priemoka už papildomą darbą – apskaitos tvarkymą Finansų valdymo ir apskaitos informacinėje sistemoje ir asignavimų tvarkymą IS FINNET. Šias funkcijas tiesiogiai privalo atlikti vyr. buhalteris, kurio pareigybės aprašymo 5.4 p. nurodytas specialusis reikalavimas.

- Direktorius pavaduotojui aplinkai pagal papildomą susitarimą skirta 10,0 proc. priemoka už papildomą darbą viešųjų pirkimų informacinėmis sistemomis, nors ši funkcija nurodyta direktoriaus pavaduotojo aplinkai pareigybės aprašymo 11 p. Be to, nustatėme, kad ne visas funkcijas darbuotoja atliko CVP informacinėje sistemoje (žr. ataskaitos 2.2 dalį).

¹¹ Vyr. buhalterio pareigybės aprašymas, patvirtintas 2017-02-01 įsakymu Nr. V-18; Raštinės vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas 2017-02-01 įsakymu Nr. V-18;

¹² Patvirtintas 2016-09-14 įstatymu Nr. XII-2603, įsigaliojo nuo 2017-07-01.

¹³ 2016-08-01 darbo sutartis Nr. 400; 2016-12-07 darbo sutartis Nr. 404; 2017-02-17 Nr. 406 ir kt.;

¹⁴ 2017-12-12 įsakymas Nr. V-170 „Dėl premijų išmokėjimo“;

¹⁵ 2017-12-12 įsakymas Nr. V-169 „Dėl P šaltinio lėšų išmokėjimo“.

- Darbuotojams darbo užmokestį informacinėje sistemoje „Stekas“ skaičiuoja direktoriaus pavaduotojas aplinkai, kuriam skirta 20,0 proc. priemoka. Pagal Buhalterinės apskaitos įstatymo¹⁶ 10 str. ūkio subjekto apskaitą tvarko vyriausiasis buhalteris, kurio kompetencija ir funkcijos įtvirtintos Viešojo sektoriaus subjektų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių¹⁷ 17 p. ir nustatyta vyr. buhalterio pareigybės aprašymo 3 p. Darbo užmokesčio apskaičiavimas yra viena iš pagrindinių buhalterijos funkcijų, nes darbo užmokesčio ir socialinio draudimo išlaidos sudaro 81,3 proc. įstaigos biudžeto.

2.2. Netinkamas maitinimo paslaugos pirkimas

Progimnazija atlikdama nemokamo mokinių ir ikimokyklinio ugdymo vaikų maitinimo paslaugos mažos vertės pirkimą nesilaikė lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų (VPĮ 3 str. 1 d.)¹⁸, dirbtinai ribojo maitinimo paslaugos teikėjų konkurenciją, nes nepakvietė nei vienos Tauragės rajono savivaldybėje veikiančios maitinimo įmonės teikti pasiūlymus. Pakvietimai išsiųsti trims paslaugos teikėjams, registruotiems Vilniuje, Kaune ir Kretingoje.

Viešojo pirkimo komisija, vertindama tiekėjų pasiūlymus, neatsižvelgė į tai, kad tiekėjų siūloma ikimokyklinio ugdymo vaikams maisto produktų kaina 0,01 Eur didesnė už Savivaldybės tarybos¹⁹ patvirtintą normą ir kad siūloma maisto gaminių išlaidų kaina 0,54 Eur yra per didelė. Nes Savivaldybės tarybos²⁰ nustatytas 0,54 Eur mokestis skirtas patiekalų gamybos išlaidoms ir ugdymo bei kitoms reikmėms tenkinti. Šiuo atveju visas mokestis skiriamas maisto gamybos išlaidoms dengti. Pažymėtina, kad kituose Savivaldybės darželiuose tas pats maitinimo paslaugos teikėjas patiekalų gamybos išlaidoms taiko nulinį tarifą. Viešųjų pirkimų komisija nesivadovavo Maitinimo paslaugos pirkimo sąlygų²¹ 57.4 p. nuostatomis ir neatmetė paslaugos teikėjų pasiūlymų dėl per didelės, perkančiajai organizacijai nepriimtinos kainos.

Įstaiga sudarė maitinimo paslaugos teikimo sutartį²², kurios nepaskelbė CVP IS priemonėmis ir taip nesilaikė Viešųjų pirkimų įstatymo 18 str. 11 d. reikalavimų.

Maitinimo paslaugos teikimo sutarties 6 p. įtvirtinta, kad perkančioji organizacija, t. y. Tarailių progimnazija, kontroliuoja maitinimo paslaugos kokybę dviem būdais: tikrinant gaminamus patiekalus ir kas 3 mėnesiai apklausiant vaikų tėvus ir ugdymo įstaigos darbuotojus. Negalime

¹⁶ LR buhalterinės apskaitos įstatymas Nr. IX-574, 2001-11-06 (su vėlesniais pakeitimais);

¹⁷ Taisyklės patvirtintos LR finansų ministro 2015-12-23 įsakymu Nr. 1K-389.

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. 1-1491 (su vėlesniais pakeitimais, galioja iki 2017-07-01), 3 str. 1 d., 18 str. 11 d.;

¹⁹ Maitinimo normos patvirtintos Tauragės r. sav. tarybos 2015-10-14 sprendimu Nr. 1-275 „Dėl Tauragės r. sav. Švietimo įstaigų vaikų maitinimo normų, patiekalų gamybos išlaidų, ugdymo bei kitų reikmių tenkinimo mokesčio nustatymo“ 1 p.;

²⁰ Maitinimo normos patvirtintos Tauragės r. sav. tarybos 2015-10-14 sprendimu Nr. 1-275 „Dėl Tauragės r. sav. Švietimo įstaigų vaikų maitinimo normų, patiekalų gamybos išlaidų, ugdymo bei kitų reikmių tenkinimo mokesčio nustatymo“ 2 p.;

²¹ Patvirtintos 2017-04-03 įsakymu Nr. V-62 „Dėl supaprastinto nemokamo maitinimo ir ikimokyklinio bei priešmokyklinio amžiaus vaikų maitinimo paslaugos mažos vertės pirkimo sąlygų patvirtinimo“;

²² Maitinimo paslaugos teikimo 2017-06-05 sutartis Nr. GS-70/891/24-145/51S-730.

patvirtinti, kad progimnazijoje tinkamai atliekama maisto produktų kokybės kontrolė, nes nėra maisto produktų tyrimų aktų, o apklausoje dėl maitinimo kokybės dalyvavo tik 21 asmuo arba tai sudaro 4,82 proc.²³ apklausos respondentų, kai sutartyje nustatyta apklausti – ne mažiau 20,0 proc. Taip progimnazija nesilaikė Ikimokyklinio ugdymo vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo²⁴ nuostatų ir nesinaudojo savo teise, nustatyta maitinimo paslaugos teikimo sutartyje.

Progimnazijos viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašas²⁵ tobulintinas, nes neregamentuotos viešųjų pirkimų inicijavimo, sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolės procedūros, nenustatyta maksimali pirkimų, kuriuos atlieka viešųjų pirkimų organizatorius, o kuriuos – pirkimų komisija, vertė.

Pastebėjimas. Progimnazija viešųjų pirkimų neregistruoja informacinės sistemos (FAVS) viešųjų pirkimų modulyje, taip pat neskelbia kitų sudarytų sutarčių²⁶ CVP informacinėje sistemoje.

Rekomendacijos

1. Siekiant užtikrinti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą ir tinkamą vidaus kontrolės veikimą rekomenduojame vadovaujantis teisės aktais atlikti turto ir įsipareigojimų inventorizaciją, pergrupuoti pastatų ir kiemo statinių, baldų ir biuro įrangos bei kitą IMT, ilgalaikio turto apskaitoje užregistruoti įstaigos interneto svetainę, reikalingą informaciją apie ilgalaikį turtą kaupti informacinės sistemos (FAVS) turto valdymo modulyje (1 ataskaitos dalis).

2. Siekiant užtikrinti tinkamą darbuotojų darbo apmokėjimą rekomenduojame:

2.1. papildyti Darbo apmokėjimo tvarką nustatant aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma pastovioji alga konkrečiai pareigybei ir atlyginimo koeficientų taikymas nuo mažiausio iki didžiausio, papildyti materialinių pašalpų skyrimo tvarką, nustatyti konkrečius ir aiškius darbuotojų veiklos užduočių vertinimo kriterijus;

2.2. patikslinti pareigybių lygius, parengti ir patikslinti darbuotojų pareigybių aprašymus, kurie atitiktų teisės aktų reikalavimus;

2.3. parengti ir pasitvirtinti Darbo laiko apskaitos tvarką ir darbo laiko apskaitos žiniaraščio formą;

2.4. nutraukti priemokų mokėjimą direktoriaus pavaduotojui aplinkai ir vyr. buhalteriu;

2.5. inventorizuoti nepanaudotų atostogų likučius 2017-12-31 ir perskaičiuoti atostogų rezervą (2.1. ataskaitos dalis).

3. Siekiant užtikrinti racionalų, ekonomišką ir efektyvų biudžeto lėšų panaudojimą rekomenduojame maitinimo paslaugos tiekėją parinkti vadovaujantis teisės aktais, papildyti Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą, nustatant viešųjų pirkimų inicijavimo, sutarčių sudarymo ir

²³ Progimnazijos duomenimis: 388 tėvai (globėjai) ir 48 darbuotojai;

²⁴ Patvirtinto 2016-10-13 įsakymu Nr. V-96 „Dėl Tarailių progimnazijos ikimokyklinio ugdymo vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 24.3 p. ;

²⁵ Patvirtintas 2016-06-30 įsakymu Nr. V-104/1 „Dėl viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

²⁶ 2011-10-15 sutartis Nr. M750/2M750-1; 2017-03-18 sutartis Nr. GS-68 ir kt.

vykdymo kontrolės procedūras, maksimalias pirkimų, kuriuos atliktų viešųjų pirkimų organizatorius ir kuriuos – pirkimų komisija, vertes, viešuosius pirkimus registruoti informacinės sistemos (FAVS) viešųjų pirkimų modulyje ir sudarytas sutartis skelbti CVP informacinėje sistemoje (2.2. ataskaitos dalis).

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1.	Siekiant užtikrinti finansinių ataskaitų duomenų teisingumą ir tinkamą vidaus kontrolės veikimą rekomenduojame vadovaujantis teisės aktais atlikti turto ir įsipareigojimų inventorizaciją, pergrupuoti pastatų ir kiemo statinių, baldų ir biuro įrangos bei kitą IMT, ilgalaikio turto apskaitoje užregistruoti įstaigos interneto svetainę, reikalingą informaciją apie ilgalaikį turtą kaupiti informacinės sistemos (FAVS) turto valdymo modulyje (1 ataskaitos dalis).	Tauragės Tarailių progimnazija	Atliksime turto ir įsipareigojimų inventorizaciją, pergrupuosime pastatų ir kiemo statinių, baldų ir biuro įrangos bei kitą IMT, ilgalaikio turto apskaitoje užregistruosime įstaigos interneto svetainę. Vyr. buhalterė reikalingą informaciją apie ilgalaikį turtą kaupis informacinės sistemos (FAVS) turto valdymo modulyje	2018-06-30 Nuo 2018-06-30 nuolatos
2.	Siekiant užtikrinti tinkamą darbuotojų darbo apmokėjimą rekomenduojame:			Iki 2018-08-31
2.1.	papildyti Darbo apmokėjimo tvarką nustatant aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma pastovioji alga konkrečiai pareigybei ir atlyginimo koeficientų taikymas nuo mažiausio iki didžiausio, papildyti materialinių pašalpų skyrimo tvarką, nustatyti konkrečius ir aiškius darbuotojų veiklos užduočių vertinimo kriterijus;		2.1. Papildysime Darbo apmokėjimo tvarką nustatant aiškius kriterijus, pagal kuriuos būtų nustatoma pastovioji alga konkrečiai pareigybei ir atlyginimo koeficientų taikymas nuo mažiausio iki didžiausio, papildysime materialinių pašalpų skyrimo tvarką, nustatysime konkrečius ir aiškius darbuotojų veiklos užduočių vertinimo kriterijus;	Iki 2018-08-31
2.2.	patikslinti pareigybių lygius, parengti ir patikslinti darbuotojų pareigybių aprašymus, kurie atitiktų teisės aktų reikalavimus;		2.2. Patiklinsime pareigybių lygius, parengsime ir patiklinsime darbuotojų pareigybių aprašymus, kurie atitiktų teisės aktų reikalavimus;	Iki 2018-08-31
2.3.	parengti ir pasitvirtinti Darbo laiko apskaitos tvarką ir darbo laiko apskaitos žiniaraščio formą;		2.3. parengsime ir pasitvirtinsime Darbo laiko apskaitos tvarką ir darbo laiko apskaitos žiniaraščio formą;	Iki 2018-08-31
2.4.	nutraukti priemokų mokėjimą direktoriaus pavaduotojui aplinkai ir vyr. buhalteriiui;		2.4. nutrauksime priemokų mokėjimą direktoriaus pavaduotojui aplinkai ir vyr. buhalteriiui.	Iki 2018-06-30
2.5.	inventorizuoti nepanaudotų atostogų likučius 2017-12-31 ir perskaičiuoti atostogų rezervą (2.1. ataskaitos dalis).			Iki 2018-08-31

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
			2.5. inventorizuosime nepanaudotų atostogų likučius 2017-12-31 ir perskaičiuosime atostogų rezervą	Iki 2018-06-30
3.	Siekiant užtikrinti racionalų, ekonomišką ir efektyvų biudžeto lėšų panaudojimą rekomenduojame maitinimo paslaugos tiekėją parinkti vadovaujantis teisės aktais, papildyti Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą, nustatant viešųjų pirkimų inicijavimo, sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolės procedūras, maksimalias pirkimų, kuriuos atliktų viešųjų pirkimų organizatorius ir kuriuos – pirkimų komisija, vertes, viešuosius pirkimus registruoti informacinės sistemos (FAVS) viešųjų pirkimų modulyje ir sudarytas sutartis skelbti CPV informacinėje sistemoje (2.2. ataskaitos dalis).		3.1. Maitinimo paslaugos pirkimą atliksime CVP IS priemonėmis vadovaujantis teisės aktais; 3.2. Papildysime Viešųjų pirkimų organizavimo tvarkos aprašą, nustatant viešųjų pirkimų inicijavimo, sutarčių sudarymo ir vykdymo kontrolės procedūras, maksimalias pirkimų, kuriuos atliktų viešųjų pirkimų organizatorius ir kuriuos – pirkimų komisija, vertes; 3.3. Viešuosius pirkimus registruosime informacinės sistemos (FAVS) viešųjų pirkimų modulyje ir sudarytas sutartis skelbsime CPV informacinėje sistemoje	Iki 2018-08-06 Iki 2018-08-01 Nuo 2018-06-30 nuolatos
Atstovai ryšiams, atsakingi už Kontrolės ir audito tarnybos informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais: Vyr. buhalterė Irena Balčiūnienė, tel. (8 446) 72423, el. p. tarailiai@tarailiai.lm.lt				

Savivaldybės kontrolierė

Kostė Čiapienė

Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja

Nijolė Marozienė

Audito ataskaitos „Tauragės Tarailių progimnazijoje atliktų finansinio ir teisėtumo audito procedūrų rezultatai“
Priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslas:

- įvertinti Tauragės Tarailių progimnazijos 2017 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis ir pareikšti nepriklausomas nuomones;
- įvertinti savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audito procedūros atliktos:

- pagal Valstybinio audito reikalavimus, tarptautinius audito standartus.
- siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o įstaigos lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito ir vidaus kontrolės apribojimų bei to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Nustatyti dalykai skirstomi į turinčius reikšmingą įtaką subjekto ataskaitų rinkinio teisingumui ir jos neturinčius. Reikšmingu dalyku FAR yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, turinti įtakos vienam finansinių ataskaitų straipsniui, viršijanti 6,0 tūkst. Eur (apskaičiuota atsižvelgiant į pasirinktą reikšmingumą), taip pat kokybiškai reikšmingu yra laikoma svarbiausių vidaus kontrolės priemonių nebuvimas ar jų nesilaikymas. Reikšmingu dalyku BVA yra laikoma apskaitos klaida ar jų visuma, viršijanti 6,0 tūkst. Eur.

Audito apimtis ir metodai	
Audituotos finansinės ir biudžeto vykdymo ataskaitos	Progimnazijos finansinių ataskaitų rinkinys: finansinės būklės, veiklos rezultatų, pinigų srautų ir grynojo turto pokyčio ataskaitos bei aiškinamasis raštas, parengti pagal 2017-12-31 duomenis. Progimnazijos biudžeto vykdymo ataskaitos: Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti 2017-12-31 ataskaitos (forma Nr. 1) Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita (forma Nr. 2), Mokėtinių ir gautinų sumų ataskaita (forma Nr. 4) bei biudžeto vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas.
2017 m. pradžios ir pabaigos turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likučiai	2017 m. turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso : metų pradžioje –138,5 tūkst. Eur, metų pabaigoje – 117,1 tūkst. Eur
2017 m. pajamos ir sąnaudos	Progimnazijos 2017 m. pajamos yra 600,8 tūkst. Eur, sąnaudos 600,5 tūkst. Eur, apskaitos politikos ir esminių klaidų įtaka – 0,6 tūkst. Eur veiklos rezultatas – 0,9 tūkst. Eur.
Vykdomos programos ir panaudoti asignavimai	Mokykla įgyvendino 9 programos „Ugdymo kokybės ir mokymosi aplinkos užtikrinimas“ priemonės: 01.09.01.01.01 „Pagrindinio ir vidurinio ugdymo užtikrinimas“ (valstybės funkcija 09.02.02.01 (mokyklos, priskiriamos vidurinės mokyklos tipui); 01.09.01.01.02 „Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo užtikrinimas“ (valstybės funkcija 09.01.01.01 (Mokyklos, priskiriamos ikimokyklinio ugdymo mokyklos tipui); 01.09.01.04.01 „Mokinių vežiojimo užtikrinimas“ (valstybės funkcija 09.06.01.01 (papildomos švietimo funkcijos); Jų įgyvendinimui panaudoti asignavimai 892,4 tūkst. Eur. Taip pat gimnazija panaudojo 6,5 tūkst. Eur asignavimų įgyvendinti Savivaldybės valdymo programą pagal 04.01.01.01.06 priemonę „Savivaldybės pastatų ir kitų objektų remontas, materialinės bazės atnaujinimas ir plėtra“ (valstybės funkcijos 09.02.01.01 ir 09.01.01.01)
Veikusios pavaldžios, kontroliuojamos įstaigos	Nėra

Audito apimties apribojimai	Audito apimties apribojimų nebuvo
Vertintos sritys ir jose atliktos procedūros	
2017 m. finansinių ataskaitų rinkinio duomenys	
Nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys ir kuriose egzistuoja iškraipymo rizika: turto, įsipareigojimų ir sąnaudų.	
Turto sritis	Subjekte įvertinome turto inventorizacijos atlikimo tinkamumą. Taip pat atrankos būdu įvertinome turto įsigijimo, amortizacijos ir nusidėvėjimo skaičiavimo, nurašymo operacijų registravimą apskaitos registruose (teisinga verte, esant pagrindžiantiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis). Įvertinome turto balansinės vertės ir finansavimo sumų likučių atitiktį.
Įsipareigojimų sritis	Atrankos būdu įvertinome įsipareigojimų ūkinių operacijų registravimą apskaitos registruose (laiku, teisinga verte, esant pagrindžiamiems dokumentams, tinkamomis sąskaitų korespondencijomis).
Sąnaudų sritis	Atrankos būdu vertinome: <ul style="list-style-type: none"> - sąnaudų pripažinimą ir registravimą (ar tą ataskaitinį laikotarpį, kurį jos buvo patirtos, pagrįstumą, tikrumą, užregistravimą teisinga verte ir tinkamomis sąskaitų korespondencijomis); - atostogų rezervo paskaičiavimą; - atvaizdavimą tinkamuose ataskaitų straipsniuose.
Bendras ataskaitų rinkinio vertinimas	Patikrinome apskaitos metodų tinkamumą ir apskaitinių vertinimų pagrįstumą. Patikrinome bendrą ataskaitų rinkinių pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimą, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti ūkiniai įvykiai taip, kad atitiktų VSAFAS reikalavimus, o biudžeto vykdymo ataskaitose – biudžeto ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių reikalavimus.
2017 m. biudžeto asignavimų panaudojimo vertinimas	
Nustatytos kiekybiškai reikšmingos sritys, kuriose egzistuoja neatitikties rizika	Biudžeto išlaidų srityje kiekybiškai reikšmingiausia ir dėl rizikos – darbo užmokesčio sritis (darbo apmokėjimo sąlygų nustatymo teisėtumas, skaičiavimo teisingumas, išmokų skyrimas); Prekių ir paslaugų naudojimo sritis (mityba, transporto išlaikymas, kitos prekės, IMT einamasis remontas; komunalinės paslaugos ir kitos paslaugos); Ilgalaikio turto įsigijimo sritis.
Asignavimų panaudojimas	Ar pagrįstai ir teisėtai panaudotos lėšos darbo užmokesčiui ir kitų išmokų mokėjimui, ar laikomasi darbo apmokėjimą reglamentuojančių teisės aktų; ar įstaigai skirtos lėšos prekėms, paslaugoms ir kitoms išlaidoms buvo naudojamos pagal tikslinę paskirtį teisės aktų nustatyta tvarka; ar perkant prekes ir paslaugas racionaliai ir taupiai naudojami asignavimai; ar turtas įsigytas teisėtai.

Teisės aktai, kuriems vertinta atitiktis:

- ◆ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas.
- ◆ Buhalterinės apskaitos įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos darbo kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas.
- ◆ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017-06-21 nutarimas Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“.
- ◆ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimas Nr. 719 „Dėl Inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ (2014-10-03 Nr. 1070 redakcija).
- ◆ Finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).
- ◆ Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai (toliau – VSAFAS).
- ◆ Tauragės rajono savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos aprašas, patvirtintas 2017-05-17 tarybos sprendimu Nr. 1-179;
- ◆ Tauragės rajono mokyklinių autobusų naudojimo tvarkos aprašas, patvirtintas 2015-07-29 tarybos sprendimu Nr. 1-196.